

Силабус курсу

«Ознайомлення дітей із суспільним довкіллям у ЗДО»

Ступінь вищої освіти: перший

Галузь знань: 01 Освіта/педагогіка

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Освітньо-наукова програма «Дошкільна освіта»

Консультації: п'ятниця

Рік навчання: IV, семестр I

Кількість кредитів 1 (22 години) Мова викладання українська

Керівник курсу

Асистент Пуйо Ольга Ігорівна

Контактна інформація olga.puyo@tnpu.edu.ua +380979002909

Опис дисципліни

Сучасне суспільство ставить кожного разу нові виклики системі освіти. Оскільки процес формування особистості розпочинається в дошкільному віці, то вивчення факторів впливу навколишнього середовища на якісні результати цього процесу є пріоритетним завданням освіти загалом і дошкільної освіти зокрема. Для дитини дошкільного віку навколишнє середовище є справжньою енциклопедією пізнання. Однак від майстерності дорослих вести дошкільника стежинкою пізнання суспільного довкілля залежить результат ознайомлення та формування у дітей цілісності знань про довкілля, цілісності свідомості людини, яка здатна брати на себе відповідальність за своє майбутнє і майбутнє довкілля. Особливої уваги потребує проблема формування ціннісних орієнтацій дошкільнят під впливом зовнішнього середовища. Майбутній вихователь дошкільного закладу має володіти сучасними методами та прийомами ознайомлення дитини із суспільним довкіллям.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема: опанування системою знань про закономірності процесу навчання і виховання

дошкільників, професійної підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі дошкільної освіти відповідно до вітчизняних та європейських стандартів, що володіють формами, методами і засобами формування особистості дитини дошкільного віку.

Зміст дисципліни «Ознайомлення дітей із суспільним довкіллям у ЗДО» розроблено на основі відповідних вимог щодо підготовки бакалаврів зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта» до роботи у закладах дошкільної освіти: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього та дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов; здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Предмет і завдання методики ознайомлення дітей із довкіллям.	Розуміти сутність предмету методики ознайомлення дітей із навколишнім середовищем, знати головні завдання методики відповідно до нормативно-правової бази ЗДО. Аналізувати компоненти довкілля (природне, предметне, соціальне), принципи та наукові підходи, які покладено в основу методики ознайомлення дітей з суспільним довкіллям, знати світові тенденції соціалізації суспільства та їх вплив на освіту, педагогічний сенс компонентів	Питання

		соціалізації (мета, зміст, засоби, функції).	
2/4	2. Діяльнісний підхід процесу ознайомлення дітей із суспільним довкіллям.	Ідентифікувати поняття «діяльнісний підхід», визначати психологічні основи діяльності в процесі ознайомлення з довкіллям, характеризувати специфіку набуття дитиною соціального досвіду, компоненти пізнавальної активності та психолого-педагогічні умови розвитку комунікативних здібностей. Визначати переваги гри у реалізації діяльнісного підходу процесу ознайомлення дітей із суспільним довкіллям. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку (ПР - 04).	Питання, завдання творчі
2/2	3. Форми, методи і прийоми ознайомлення дітей із суспільним довкіллям	Характеризувати форми, методи і прийомів ознайомлення дітей із предметним довкіллям, володіти методами безпосереднього та опосередкованого ознайомлення дошкільників з явищами довкілля, вміти організовувати спостереження за предметним довкіллям та належно оцінювати його як складову розвитку дошкільника. Володіти технологіями організації розвивального	Питання, презентація

		предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку (ПР-18).	
2/2	4. Вплив суспільства на формування ціннісних орієнтацій дітей дошкільного віку	Розуміти сутність поняття «цінності» та «ціннісні орієнтації» у складі морального виховання дітей дошкільного віку; бути ознайомленими із сучасними дослідженнями ціннісних орієнтацій дітей дошкільного віку. Характеризувати вплив навколишнього середовища як умови формування ціннісних орієнтацій дошкільника. Визначати роль сім'ї та ЗДО у формуванні моральних цінностей. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності (ПР-15).	Питання, анкетування, проект
2/2	5. Медіа середовище як фактор впливу на формування світогляду дітей дошкільного віку	Володіти результатами сучасних досліджень щодо впливу медіа середовища на формування ціннісних орієнтацій дітей дошкільного віку, їхню свідомість. Аналізувати позитивні та негативні	Питання, творчі завдання-

		тенденції впливу медіа середовища на формування особистості дошкільника. Володіти засобами формування інформаційної культури дітей дошкільного віку. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти (ПР-5).	
--	--	---	--

Літературні джерела:

1. Абраменкова В. В. Социальная психология детства : развитие отношений ребенка в детской субкультуре. МОДЭК, 2000.
2. Базовий компонент дошкільної освіти / А. М. Богуш, Г. В. Беленька, О. Л. Богініч. 2012. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-na-sajt-ostatochnij.pdf> (дата звернення: 29.09.2020).
3. Білан О. І. Навчаємо розповідати за ілюстраціями (старший дошкільний вік): навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 160 с.
4. Беленька Г. Ознайомлення дошкільників зі складними явищами навколишнього світу: крок за кроком. *Вихователь-методист дошкільного закладу*, – 2013. – №2 (51). С. 42-49. URL: <http://elibrary.kmpu.edu.ua/796/>
5. Богуш А.М. Концепція «розуміння» Г.С.Костюка в контексті художньомовленнєвої діяльності. - 36: Педагогічні нотатки та роздуми. Запоріжжя, 2001.
6. Богуш А.М. Моє довкілля. Програма ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з довкіллям. К: Шкільний світ. 2006.
7. Богуш, А. М., Гавриш Н. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному навчальному закладі : підручник [для студ. ВНЗ за напрямом «Дошкільна освіта». К. : Слово, 2010. 408 с.
8. Богуш А.М., Ільченко В.Р. Довкілля. Для дітей дошкільного віку: у 2-х част. Полтава, 2004.

10. Богуш А.М., Орланова Н.П., Зеленко Н.І. Методика розвитку рідної мови і ознайомлення з навколишнім у дошкільному закладі. К.: Вища школа, 1992. 414с.
11. Гавриш Н. Сучасне заняття в дошкільному закладі: Навчально-методичний посібник. Луганськ: Альма-матер, 2007.
12. Дитина – педагог: сучасний погляд. Психолого-педагогічні та соціальні аспекти сучасної дошкільної та початкової освіти / О. П. Амацьєва, Г. В. Беленька, Н. В. Гавриш та ін. Луганськ : Видавництво ДЗ «Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка», 2010 . – 491 с.
13. Ільченко В.Р., Туз К.Ж. Освітня програма "Довкілля". Концептуальні засади. Інтеграція змісту природничо-наукової освіти. К. Полтава, 1999. С. 31.
14. Карабаєва І. І., Літіченко О. Д. Розвиток пізнавальної активності дошкільників в умовах середовища взаємодії дітей з дорослими. Актуальні проблеми психології. Збірник наукових праць Інституту психології ім. С. Г. Костюка НАПН України. / за ред. Максименко С.Д. К : Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, 2011. т.7, вип.25. 208с. С.87 – 94.
15. Крутий К. Л. Освітній простір дошкільного навчального закладу: монографія : у 2-х ч. Ч. 2. Концепція, Програма розвитку та освітні програми ДНЗ. Запоріжжя: ТОВ «ЛІПС» ЛТД, 2010. 284 с.
16. Лисенко Н.В. Теорія і практика екологічної освіти: дошкільний педагог. Навчально-методичний посібник для ВНЗ. К.: Видавничий Дім «Слово», 2009. 400 с.

Політика оцінювання

Політика щодо академічної доброчесності: індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректним текстовим запозиченням (до 20 %).

Політика щодо відвідування: відвідування є обов'язковим компонентом оцінювання.

Оцінювання

Оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Усне опитування	40
Письмове підсумкове опитування	30
ІНДЗ	30